

NACIONALNA
EKOLOŠKA
ASOCIJACIJA

Beograd, 22.11.2022.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Градска управа Града Ваљева
Карађорђева 64
14 000 Ваљево

Подносилац: **Национална еколошка асоцијација (НЕА), удружење са седиштем у Београду, Руђера Бошковића 10**

ПРИМЕДБЕ И СУГЕСТИЈЕ

- на Нацрта плана квалитета ваздуха Града Ваљева за период од 2022. до 2027. године -

У складу са оглашеним јавним увидом поводом израде Нацрта плана квалитета ваздуха Града Ваљева за период од 2022. до 2027. године („Нацрт плана“) од 27. октобра 2022. године (доступан на интернет страници https://valjevo.rs/Dokumenta/GradValjevo/Zastita_Sredine/Oglas_PKV-VALJEVO-2022-2027.pdf) („Обавештење“) као и у недељном листу “Напред”, Национална еколошка асоцијација, удружење грађана које се бави стручним аспектима заштите животне средине, доставља овим путем, у законском року, своје примедбе и сугестије:

Формално правне примедбе:

1. Рок за доношење-усвајање плана је истекао 31.12.2021.године. Приказани нацрт је почео са израдом пре 14 месеци, уз необавештавање јавности о узроцима неиспуњевања рокова из ЈН;
2. ПКВ може бити усвојен и почети да се примењује најраније од 1.1.2023. што је кашњење од годину дана па самим тим није петогодишњи план, него четворогодишњи. На тај начин постоји правни вакуум у 2022.години када није било важећег документа јавне политике за битну област заштите здравља грађана од аерозагађења;
3. С обзиром да је у току усвајање буџета Града Ваљева, у њему се не могу одредити адекватна средства по ПКВ који формално не постоји. На так начин је добијен алиби за вероватни недостатак неопходних буџетских средстава за ову намену. Као град који ће и даље бити у трећој категорији квалитета ваздуха, Ваљеву су потребна велика

Web: <https://nea.rs> lmejl: office@nea.rs

Twitter: <https://twitter.com/NEASrbija> Facebook: <https://www.facebook.com/NEASrbija>

средства за спровођење адекватних мера, која се не могу планирати без овог стратешког документа.

Стручне примедбе:

1. Непотребно је и преобимно набрајати сва насеља укључујући и њихове географске границе јер се, због величине града, квалитет ваздуха не мери нити може побољшати сегментирано, већ у целини;
2. Иако на странама 89 до 91 има доста информација о компанији Крушик као загађивачу који даје велики допринос загађењу ваздуха, не стоји констатација да ова компанија није ни у НРИЗ у нити у ЛРИЗ у. Иако је незаконита пракса да је наменска индустрија неписано узузета од стандардне контроле загађивача они се морају налазити у НРИЗ у.
3. Наведени број возила из 2017 је нерелевантан за садашњи ПКВ;
4. Погрешно је преузимање одређених проблематичних решења из ПКВ Бгд а, као што је прогноза односно предикција загађења је наведена без објашњења који се софтвер за прогнозу од признатих треба да примени. Принцип примене вештачке интелигенције је доказ да се ради о копирању већ критиковане мере из ПКВ Београд. Такође нису наведена предвиђена средства за ову стручну "авантуру";
5. Непотребна је предвиђена мера бројања највећег извора загађења одн индивидуалних ложишта у наредних 5 година (идентично је планирано и у ПКВ Београд), а без плана њиховог смањења до краја периода ни за 1 %;
6. Недостаје анализа здравственог аспекта вишегодишњег прекомерно загађеног ваздуха у Ваљевоу, одн статистика броја и тренда оболелих од болести које се неспорно везују за проблем загађеног ваздуха;
7. На 122 страни је наведено да мере из претходног ПКВ нису дале позитиван ефекат, али су основ да као студије и планови дају резултате у периоду од 2022. до 2027. Не постоји законски основ да се неспроведена активност локалне самоуправе на заштити здравља грађана(из разлога погрешно дефинисаних мера, делимичног или неадекватног спровођења што захтева одговорност) прогласи за плански урађену активност. Додатно неповерење у квалитет ПКВ даје информација да се према досадашњим резултатима нивоа загађења (из хЕсо апликације) да се не види побољшање у првој години периода (2022.);

8. С обзиром да ГУ поседује документ у коме компанија Крушик обавештава колико троши дневно угља и уља за ложење (самим тим позната је и годишња потрошња) јасно је да недостаје навођење најважније и најефикасније мере, а то је промена енергента ове компаније. Иако ГУ није надлежна над компанијом Крушик, та информација не може бити непоменута. Републичке мере стимулације бројчано лимитиране куповине бицикала и електричних аутомобила не могу дати видљив ефекат у смањењу нивоа аерозагађења;
9. У поглављу: Процена планираног побољшања квалитета ваздуха и временског периода за достизање тих циљева нема дефинисаних временских оквира за конкретну реализацију појединачних мера;
10. Превише је анализа(које нису забрањене) о статистичким представљањима резултата мониторинга, али и метео параметара. Они могу бити у функцији прецизнијих квантитативних доприноса предложених мера, али то овај ПКВ не приказује. Нпр; ако је бр дана без ветра 50, а одређена мера би смањила за 5 год концентрације за 10 %, али због ове метео карактеристике биће смањење за 5%.
11. Основни циљ доношења ПКВ а је дефинисање конкретних активности ради побољшања квалитета ваздуха и неопходно је навести очекиван ниво аерозагађења, бар на крају периода, што у овом плану није случај. И по завршетку важења овог ПКВ а се очекује да ће ниво загађења бити висок, јер није дефинисан циљ који се мора остварити наведеним мерама.

У Београду 22. новембра 2022. године

Законски заступник НЕА, Миленко Јовановић
